

Gäller för: Fastighet stöd och service

Innehållsansvar: Kristina Käck, (krika35), Enhetschef

Granskad av: Kristina Käck, (krika35), Enhetschef

Godkänd av: Peter Alsén, (petni11), Kanslichef

Giltig från: 2025-09-01

Giltig till: 2027-08-25

Riktlinje för Nödlägesberedskap miljö

Förvaltningen Fastighet, stöd och service

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förändringar sedan föregående version	3
Syfte.....	3
Ansvar	3
Samtliga chefer ansvarar för att	3
Riktlinje.....	4
Definition av nödläge.....	4
Omfattning.....	4
Hantering av nödlägen och miljörisker.....	4
Relaterade utbildningar samt dokument och länkar	7

Sammanfattning

Riktlinjen sammanfattar nödlägesberedskap för miljöarbetet i Fastighet, stöd och service och hänvisar till rutiner för hantering av olika typer av nödlägen. Verksamheten ska identifiera möjliga nödlägen och olyckor som kan påverka miljö, och planera för hur en sådan situation ska hanteras för att förebygga och mildra en negativ miljöpåverkan till följd av nödlägen. Där så är praktiskt möjligt ska även verksamheten regelbundet öva för att ha en beredskap.

Förändringar sedan föregående version

Tillägg, förutsägbara miljönödlägen ska regelbundet övas. Under rubriken ” Samtliga chefer ansvarar för att” har följande ändrats till:

Säkerställa att inventering och bedömning av miljörisker, onormala driftsförhållanden och rimligt förutsägbara miljönödlägen finns.

Säkerställa regelbundna övningar av identifierade förutsägbara miljönödlägen.

Syfte

Syftet är att minimera påverkan på människors hälsa och miljö och att identifiera risker för att nödläge uppstår, uppfylla lagstiftning samt förebygga olyckor och genomföra åtgärder vid en inträffad olycka.

Ansvar

Förvaltningsdirektör och förvaltningsledning ansvarar för att nödlägesberedskap enligt denna riktlinje finns implementerad i samtliga Fastighet stöd och service förvaltningens verksamheter

Samtliga chefer ansvarar för att

- Säkerställa att rutiner som är relevanta för verksamheten kopplade till nödlägen i enlighet med denna riktlinje genomförs

- Informera medarbetare om nödlägesberedskap för att förebygga utsläpp i vatten om verksamheten bedrivs inom ett vattenskyddsområde
- Säkerställa att inventering och bedömning av miljörisker, onormala driftförhållanden och rimligt förutsägbara miljönödlägen finns.
- Säkerställa regelbundna övningar av identifierade förutsägbara miljönödlägen.
- Rapportera uppkomna nödlägen i MedControl Pro
- Alla medarbetare ska genomföra obligatoriska utbildningar inom miljö och brandskydd.

Riktlinje

Definition av nödläge

Ett nödläge definieras som en oplanerad och oönskad händelse som kan leda till miljöskada. Detta kan exempelvis vara onormala drifttillstånd eller olyckor.

Exempel på nödlägen:

- Brand
- Oönskat utsläpp av kemikalier
- Översvämning
- Olyckshändelse med farligt avfall
- Större störning i process

Omfattning

Riktlinjen omfattar alla anställda på Fastighet, stöd och service.

Hantering av nödlägen och miljörisker

I detta avsnitt finns hänvisningar till rutiner som omhändertar olika aspekter av miljörisker och nödlägen. Om verksamheten befinner sig i lokal där annan verksamhet bedrivs, till exempel sjukhusområde kan den andra verksamhetens rutiner för nödlägen och miljöolycka användas.

Identifiering av nödlägen och miljörisker

I förvaltningens *miljöaspektförteckning* finns definierat vilka nödlägen och onormala driftsförhållanden som kan uppstå i verksamheten. Dessa ska värderas och styrning ska finnas för hantering av rimligt förutsägbara nödlägen över ett visst riskvärde.

Enligt årshjulet för miljöledningssystemet sker en årlig översyn av miljöaspekter inklusive riskbedömning, samt en analys av övergripande risker och möjligheter.

Brand och utrymning

Brandskyddsarbetet beskrivs i *Regional riktlinje för brandsäkerhet*.

Genom uppdrag från Koncernkontoret ansvarar förvaltningen Fastighet, stöd och service för att leda, samordna, granska och följa upp det totala brandskyddsarbetet som kopplas till respektive gränsdragningslista i de lokaler som ägs av VGR.

Alla anställda på VGR ska ha den kunskap och utbildning som krävs för att på sin huvudsakliga arbetsplats, enligt fastställd rutin;

1. förebygga brand,
2. hindra och begränsa skador till följd av brand,
3. utrymma och assistera vid utrymning.

Det är första linjens chef som ansvarar för att medarbetare ges information om systematiskt brandskyddsarbete samt om deras skyldighet att genomgå utbildning. Obligatoriska brandskyddsutbildningar finns på Lärportalen.

Rutin för utrymning och återsamling vid brand finns lokalt i varje byggnad.

Kemikalieolycka

Alla som använder kemikalier ska ha kunskap om tillvägagångssätt vid olycka eller i nödsituation. Hantering av kemikalier sammanfattas i en *Rutin för kemikaliehantering* för att säkerställa att kemikalier hanteras lagenligt och på ett sätt som skyddar hälsa och miljö. Rutinen beskriver också vad vi gör för att förebygga olyckor och spill.

Säkerhetsdatablad ska finnas tillgängliga där kemikalier används eller förvaras och innehåller viktig information om hantering, produktens egenskaper mm. vid ett utsläpp eller en olycka.

Farligt avfall/gods

Det finns *Regiongemensamma regler om transport av farligt avfall/gods* i Västra Götaland. Det är många personer som är inblandade i transport av farligt avfall. Därför är det viktigt att all klassificering, paketering och etikettering blir rätt och med godkända förpackningar för farligt avfall. Största ansvaret ligger på den som packar det farliga avfallet. Den som transporterar eller omhändertar farligt avfall ska i förväg få nödvändig information om avfallet samt om riskerna med dess hantering och behov av skyddsåtgärder.

Hantering av Miljöolycka

En miljöolycka är en allvarlig händelse som påverkar den yttre miljön. Om miljöolycka inträffar ska den hanteras enligt förvaltningens rutin *Hantering av miljöolycka* eller lokalt framtagen rutin för miljöolycka.

Har olyckan inneburit personskada ska detta hanteras enligt gällande rutiner för arbetsmiljö.

Incident-, och avvikelserapportering

Hantering av incidenter, avvikelser och tillbud regleras av Riktlinje för avvikelshantering samt Rutin för avvikelshantering.

Avvikelse kopplade till miljönedlägen ska rapporteras i avvikelshanteringssystemet MedControl Pro och klassas som en miljöavvikelse. En avvikelse är *“en oönskad händelse som inträffat eller kunnat inträffa och medfört eller skulle kunna medföra risk eller skada för person, verksamhet, egendom, miljö”*. Avvikelse är både inträffade händelser och tillbud.

Relaterade utbildningar samt dokument och länkar

Utbildning kring nödläge

I Lärportalen samlas utbildningar där nödlägen hanteras.

Sammanställning av utbildningar för hantering av nödläge finns på

Intranätet under Stöd och tjänster/Övergripande ämnen/Miljö/Miljöutbildning.

Relaterade dokument och länkar

- [Säkerhet och beredskap - Fastighet, stöd och service](#)/Brandsäkerhet
- [Regiongemensamma regler om transport av farligt gods - Fastighet, stöd och service](#)
- [Avvikelsehantering - Riktlinje](#)
- [Avvikelsehantering - Rutin.pdf](#)
- [Identifiering och värdering av miljöaspekter - Rutin](#)
- [Kemikaliehantering - Rutin.pdf](#)
- [Hantera miljöolycka - Rutin.pdf](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Fastighet stöd och service

Innehållsansvar: Kristina Käck, (krika35), Enhetschef

Granskad av: Kristina Käck, (krika35), Enhetschef

Godkänd av: Peter Alsén, (petni11), Kanslichef

Dokument-ID: SFSS12798-137604597-34

Version: 3.0

Giltig från: 2025-09-01

Giltig till: 2027-08-25